

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XVII. Dominica II. Quadrages. Metamorphosis Christiana. Thema.
Et transfiguratus est ante eos. Matth. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47077)

tiam indicamus corpori, ut à vitijs magis animam absti-
nere possimus. Sic odiendo corpus amabimus ani-
mam, sic perdendo, servabimus.

Quadragesimæ.

DISCURSUS XVII.

Dominica II. Quadragesimæ

Metamorphosis Christiana

THEMA.

Et transfiguratus est ante eos. *Matth. 17.*

S Y N O P S I S.

- I. An possit transformari una natura in aliam querunt Philosophi. Poëtae multas cominiscuntur Metamorphoses: Historici nonnullas depro- munt, sed magicas, & appa- rentes.
- II. Verius sacre literæ de Loth uxore in statuam salis con- versa, & de Nabuchodonosore in bovem mutato, si non quod lineamenta, quoad mu- tationem phantasie, ut dis- pensa D E O in pœnam delicti, crederet se bovem es- se & scenum ut bos comedere. Verum hæc mirabilia: mirabilibus verò hominem peccatorem converti in ju-
- stum, & filium diaboli in fi- lium Dei.
- III. Christus in hodierno Evan- gelio proponitur transfigura- tus justorum documēto, ut à tenebris ad lucem vocati, crescant de claritate in cla- ritatem.
- IV. Num pœnitentia illa est, quæ speciem mentis alteram facit, ex tenebris in solem transfert: unde peccator conversus idem homo est quoad personam, aliis quoad virtutem, sicut sol oriens ab occidente.
- V. Eadem pœnitentia candorem primigenium reducit, ob quam causam historia Christi transfigurati legitur bis in

Cc

Quadra-

*Quadragesima, heri & hodie,
quia per emundationem à pec-
catis sumus similes Deo.*

*VI. Et pœnitens idem nomen cum
Deo sortitur, quod SIT, pec-
cator verò quod NON SIT.*

*VII. Sed ostendenda est & virtu-
tis necessitas, & modus exercen-
dæ. Si salutem consequi volu-
mus, Dei imitatores & quo-
dammodo Deos nos effici oportet,
secus sumus filij diaboli.*

VIII. Pœnitentia verò agenda

Et transfiguratus est ante eos. Matth. 17.

I.

Elebris inter Philosophos & Theolo-
gos versatur quæstio, an fieri possit
transmutatio vel transformatio u-
nius naturæ in aliam. Fabulosa ve-
tustas plena est ejusmodi transmuta-
tionibus. Unde Tereus in upupam,

Progne in hirundinem, Philomela in lusciniam,
Callisto in ursam, Cadmus in Draconem, Niobe in
saxum mutati feruntur, quæ sub fictionis involucro
suas obvelant veritates ; neque tamen veram ali-
quam transformationem arguunt. Verum quæstio
est an re ipsa humanū aliquod individuū aliquando
transformatum sit in aliam naturam, aut transfor-
mari possit. De Luciano quodam memorant, quod
in Thesaliam profectus in hospitium fortè divertit,
ubi mulier se unguento illinens in corvum muta-
batur, qui volens imitari, & se inungere volens, in
aliud unguentum errore incidit, & conversus est in
asinum. Inductus verò in theatrum varijs consper-
sum

*Ovid.
Metam.
Nat. Com.
Mythol.*

*Franc. Pic
de Ludif.
deem. lib.
3. Lutov.
Vives in
August. de
civ. Dei.
lib. 18.*

*Apul lib. 2.
Asin.*

sum herbis ex ancillæ institutione , per e sum rōsa-
rum restitutus est. Neuros Scythiæ populos fama
est quotannis semel singilos ad aliquot dies effici lu-
pos, & rursus in pristinum redire habitum. In Li-
vonia & Lithuania olim maximo numero homines
in lupos vertebantur, & rusticorum caulas aggressi
diripiebant pecora, dolia cerevisiæ exauriebant, &
ubi libuisset pristinam refumebant formam. Sed
hæc fieri dœmonis ope, nec veram esse transfor-
mationem disertè statuit S. Augustinus, inquiens : *Di-
cit & humana opinio, quod quadam arte mulierum, & po-
testate dœmonum, homines converti possint in lupos, &
jumenta, & queque necessaria portare, &c. Hoc sic intel-
ligendum est ; quoniam dœmones naturas non creant : sed
aliquid tale facere possunt, ut videantur esse que non sunt.*
Sic Augustinus : qui præterea adstruit verum cor-
pus humanum sopore oppressum ludificari somnijs,
dum interim ejus loco phantasticum aliud corpus à
dœmone substituit & onera portat. Sed quia de
nonnullis traditur, quod pluribus annis apparuerint
sub lupi vel alterius bestiæ formæ , nequè tamen in-
tellectu & ratione humana caruerint , existimandu
reor non tantum per substitutionem phanta-
stici corporis, sed etiam per solam illusionem visus,
hominem qui verè homo manet, apparere lupum
vel asinum: quamadmodum accidit puellæ pudicæ,
quæ à proco Ægyptio in equam versa omnibus ap-
paruit , soli B. Macario Anachoretæ ad quem ad-
dueta fuit, humanam formam retinuisse visa, quia
in eo cessabat illusio dœmonis.

II. Quid verò dicemus de transmutationibus, de
quibus sacræ literæ attestantur ? sanè Loth uxor in
falsi statuam versa quod respexisset ad Gomorchaœ-
rum incendium : *Respiciensque uxor ejus post se, ver-*

Cc 2

fa

Herodot.
lib. 4.

Olaus
Magn. lib.
18. c. 45.
Botbin. lib
6.
Dœmon.c.
6. ap. Bay-
ol. lit. M.
fol. 545.
S. August.
lib. de spir.
& anima.
c. 26.

Barthol.
spin q. de
flrig c. 16.
Vincent.
Belloua.
lib. 16. Hi-
flor sylv.
de flrigin.
lib. 2 c. 8.
Majol.
Canicul.
colloq. 1.
To. x Steng

Iudicion.
To. 2. c 60.
Dan. 4.

Metaph.
30. sept.

Aventi lib
7. *Annal.*
Boico mi
bi pag. 633
Fugger. in
spec fol.
323.

Stengel.
cit sup
Delrio in
Dijo
Mag.

sa est in statuam salis, Nabuchodonosor etiam ejactus est ex hominibus, & scenum ut bos comedit, & cum feris ac bestijs fuit habitatio ejus septem annis. Quibus similia plura apud historicos tam Ecclesiasticos quam profanos reperiuntur. De Tiridate Armeniorum Rege memorat Metaphrastes, quod cum Virgines Ripsimem & Gaianam ad nefanda flagitia vellet impellere, mutatus sit in porcum. De terræ motu, qui in Carinthia Anno 1348. ingens fuit & 26. Urbes & castella prostravit, recenset Aventinus quod in confinibus Norici, Pannoniæ & Illyrici (Fuggerus ponit in Carniola, quod videtur factum in Lueg ubi nunc castellum in rupe & fluvius per vastam specum unius milliaris decurrit) duo montes ad invicem conciderint : ubi quinquaginta amplius homines, vilica mulgentes cum vaccis extintas dirigerunt, & corpora à spiritu terreno in salariis statuas redacta ; hæcque simulacra sibi & Cancellario Austriaco conspecta esse refert Conradus de Maidenbergo, ejus temporis Scriptor. Sed hæc sunt mirabilia D E I. Loth uxorem extinctam, ejusque cadaver in statuam salis transmutatum nova forma veteri superinducta certum est : Nabuchodonosorem verè phantasiam immutatam ex Dei vindicis voluntate, credidisse non hominem amplius sed bovem se esse, videntur sentire scripturæ Interpretes. Non tamen impossibile DEO (et si impossibile sit dæmoni) fateri debent vel ipsi Philosophi, quin expulsa forma substantiali v. g. cadaveritatis, ei possit superinducere. Formam bovis vel alterius bestiæ. Verum seponamus hæc mirabilia, & scrutemur aliquid mirabilius, quomodo scilicet homo ipse non jam ipse sed alius à se ipso, id est à pecca-

peccatore, mutari & transformari possit in DEUM, & cum Christo transfigurato in monte Thabor Christiana quadam metamorphosi transfigurari, imò quomodo filius diaboli possit transformari in filium DEI, quod erit præsentis sermonis thema.

III. Varias assignant rationes SS. Patres, cur Christus eductis secum tribus Apostolis in montem Thabor voluerit transfigurari, & illis sese totum alium à priore ostendere, ita ut facies ejus splenderet ut sol, vestimenta verò fierent alba ut nix. S. Lucas Evangelista attingens hanc transfigurationem ait: *Facta est dum oraret, species vultus ejus ALTERA*, quæ sine dubio ponderans Gilbertus rationem transfigurationis refundit in commendationem orationis: *Voluit inquit, per hoc in mente sua orationis commendare virtutem, quod illa sit, quæ te in intimis ALTERUM faciat, Novum commutet in hominem.* Alio tendit Lyranus, ut ostenderetur discipulis gloria futuræ resurrectionis, non tantum animæ sed & corporis. Quâ videlicet veluti prægustata in contemplatione Christi animarentur ad fortiter subeunda martyria, & sequendum Christum per passionem. Mihi verò placet sententia B. Alberti Magni qui ideò Christum benedictum putat transfiguratum, ut doceret electos ad quotidianam mutationem animæ in melius. Verba ejus appono:

Quod Christus operatus est in suo corpore, quotidie viri sancti mente: in qua dum fulgorem sue claritatis immittit, faciem mentis ALTERAM facit. Quasi diceret, videbat in discipulis Christus adhuc tenebras & obscuritates quasdam, quas gratia suæ illustrationis propulsaturus, transfigurari voluit, & veluti velum humanitatis quo vestiebatur divinitas nonnihil di-

Luc. 9.

Gilb. Abb.
serm 15.
in Cant.

Lyran. in
Matth.

B. Alb. M.
in Luc.

Cc 3

ducere

ducere, ut Deus illustrati splendoribus animarentur ad profectum in vita spirituali , ad emundandas penitus conscientias ab omni labe.

IV. Profectò emundatio conscientiae & puritatis studium per pœnitentiam , virtus est quæ faciem mentis *ALTERAM* facit : quod vel ex ipsa hodierni Evangelici textus narratione non uno argumento elicio. Ait quippe sacer Historicus. *Et resplenduit facies ejus sicut sol.* Cur obsecro claritatem vultus Christi Evangelista expressurus non alia uitetur similitudine quam solis ? annon etiam plura sunt, quibus claritas convenit ? ut speculum, ut aurum, ut lux. *Meridiana lux clara est :* ut dies, clara adhuc die : ut ignis, quemadmodum in Apocalypsi visus est : *Et oculi ejus tanquam flamma ignis.* Non, non sed resplenduit facies ejus sicut sol, qui cum lucet etiam exurit, qui luce sua manifestat abscondita, qui cum occidit, iterum resurgit , veræ pœnitentiæ symbolum cui lemma possis addere quod Maphæus Barberinus (postea summus Pontifex Urbanus VIII.) finitis studijs & laureâ doctorali ornatus, cum in patriam rediret, sibi formavit , solis orientis picturæ adscribens : *Aliusque & idem.* Alium se factum per scientiam, eundem tamen esse in persona significans. Melius id de pœnitente peccatore , qui ex casibus & peccatis resurgit dicere possis. *Aliusque & idem.* Instar solis orientis post tristem occasum resplendens, & licet idem homo , aliis tamen à priore peccatore quia justus : Nam Pœnitentia faciem mentis *ALTERAM* facit : Quo referas illud Chrysostomi: Pœnitentiæ autem illud est , ut qui vetusti facti sunt , & vetera verunt in peccatis, liberentur à vetustate & *ALTERI* quodammodo fiant. Post pœnitentiam potest dicere peccator , ut loquitur S. Ambrosius *Ego non sum:*

Iai. 18.
2. Reg. 3.
Apoc. 1.

Piccinell.
mund.
symb lib. 1.

S. Chrysost.
bom 9. in
Ep. ad
Hebreos.
S. Ambros.

Sum ego. Talis juvenis ille , qui amoribus impuris assueverat, & expiatis criminibus obvians meretriculæ, cum illam se noscere dissimularet , aggressa impudens fœmina juvenem : Non nosti me inquit : *Ego sum illa* : Non novi inquit , quia *Ego non sum ille*. Nimirum per pœnitentiam mutatus in alium , & qui prius insepultus tenebris peccatorum jacuerat, jam resplenduit sicut sol, quod Evangelista de justis testatur: *Iusti fulgebunt sicut sol*, Similes effecti filio Dei.

lib. 2. de
pœn. c. 10.

V. Progrediamur cum Evangelista: *vestimenta ejus facta sunt alba sicut nix.* Volens Deus Israëlem à peccatis mundare, exhortatur per Isaiam Prophetam : *Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum, &c.* Si fuerint peccata *vestra* ut *coccinum*, quasi *nix dealbabuntur* : *Et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt.* Non vacat mysterio , quod sub allegoria nivis & lanæ promittat Deus pœnitentibus munditium cordium, si ipsi prius cooperati sese manducaverint , & sustulerint malum cogitationum suarum. Nempè albedo nivi & lanæ non est superinducta sed connaturalis. Vult igitur animas nostras ita mundas esse , ut re ipsa mundæ sint non solum mundæ appareant , ne dici de illis possit, quod sint *sepulchra dealbata*. Id observans Chrysostomus ajebat ad hunc locum : *Propterea namque colores non evanidos, sed subiectis ferre consubstantiatos in contrarium dixit statum venturos.* Non enim simpliciter *lavare* dixit, sed tanquam lanam, *Et quasi ni-vem dealbare*, ut bonam nobis spem suggerat : ergo magna vis pœnitentiae ; siquidem ut ni-vem nos reddit , *Et ut lanam albefacit*, licet præveniens peccatum nostras infecerit animas. Sub eadem allegoria vim pœnitentiae expressit Psaltæ Regius,cum canebat : *Lavabis*

Matth. 13.
v. 43.

Isa. 1.

S. Chrysost.
hom. 41. ad
popul.

me

Innoc. III. me & super nivem dealbabor. Quæ expendens Innocentius Papa III. inquit: Spes tribuitur peccatori, ut per pœnitentiam possit redire, non solum ad priorem munditiam, verum etiam ad longè maiorem, ut videlicet dealbetur super nivem.

Quæ dum considero & simul investigo causam cur Ecclesia præcepit Evangelium hodiernum non tantum Dominica 2. Quadragesimæ, sed etiam pridie, sive Sabatho Dominicæ primæ à sacerdotibus in Missa legi, non aliam repetitio causam, quam quod nobis transfiguratio Christi proponatur ad incitamentum pœnitentiæ, ut per veram peccatorum nostrorum emundationem clarificemur, & fiamus Alijque & ijdem, transformemur de peccatoribus in Deo gratos & justos, de inquis in filios Dei, atque adeò, si dicere licet efficiamur quidam transfigurati Christi, & quasi Dij. Nam per hoc Deo evadimus similes (inquit Chrysostomus) dum quæ ipse vult eadem volumus. Vult autem ut emundemur à peccatis, lavamini, mundi estote: Vult ut instar nivis aut lanæ congenita quadam mundicie, & puritate dealbemur, non tucata non extrinsecus superinducta, ne simus veluti sepulchra dealbata, foris alba, intus horrida cadaveribus peccatorum. Et quia ad hoc difficulter impellimur, instat, urget Ecclesia idem Evangelium bis repetendo.

VI. Cum destinasset Deus Moysen Legislatorem Israëlitarum, quærebat Moyses quid responsurus esset si interrogarent à quo mitteretur, quid ad hæc Deus? noluit alio nomine insigniri, quām: *Ego sum qui sum*, quasi ESSE & ENS sit proprium DEI, sed occurrit mirari cur Spiritus sanctus idem nomen attribuerit Prophetæ Isaiae, qui etiam missus Legatus ad populum Israëliticum dixit: *Ecce ego mitto*

*S Chrysost.
bom. 8. in
Ep. 1. ad
Tym.*

mitto me. ubi Septuaginta legunt: *Ecce ego sum, mitte me.* Quid commune habuit Isaias cum DEO, ut mereretur eodem nomine in sacris literis nuncupari? Aptè in rem nostram Basilius: *Id autem dixit, expurgatis prius labijs. Qui autem in iniquitatibus jacet, necdum ejus cognitione illustratus QUI EST, non potest pro seipso testimonium reddere.* *Ecce ego sum.* Quasi diceret, homo justus & per pœnitentiam à peccatis mundatus similis efficitur DEO, & ideo nomen commune sortitur cum DEO, ut possit de se pronuntiare *Ecce ego sum.* Econtra peccator dum seipsum per peccatum redigit in nihilum, non potest dicere *Ego sum*, sed potius *ego non sum.* Ad justos dixit Deus: *Ego dixi Dij estis & filij excelsi omnes.* Excelsum Deus generare non potest nisi DEUM, & cum se exhauriat unicâ generatione in uno Filio DEO, mirum dictu est, quod per Spiritum sanctum nominentur plures Filij excelsi, & plures Dij, nisi de adoptivis filiis per gratiam intelligamus. Sicut ergo Filii DEI per gratiam omnes justi, sic etiam per eandem gratiam ijdem justi Dij adoptivi. Est hæc D. Augustini ratiocinatio: *Filij DEI fadi sumus, & Dij fadi sumus, sed hoc gratia est adoptandis, non naturæ generantis.* Dij ergo adoptivi sunt quotquot per seriam pœnitentiam emaculant suam animam, & justi effecti per gratiam in numero Filiorum DEI computantur. Et hanc reor causam fuisse cur DEI Filius qui se non nominabat nisi filium hominis, in monte Thabor exhibuerit se insolitâ quadam Metamorphosi clarificatum, ut verè Filium DEI, ut scilicet Apostolos (& in ijs fideles omnes) ad participandum secum divinitatem animaret, & quidem per pœnitentiam, & emundationem ab omni prorsus

*S. Basil.
hom. de je-
jun.*

Psal. 81.

*S. Aug. in
Psal. 49.*

Dd

labe

I. Joann. 3. labe & macula peccati. Rectè proinde Apostolus:

Videte, inquit, qualem charitatem dedit nobis Pater, ut Filij Dei nominemur, & simus. Sed quales esse oportet, qui Filij Dei non tantum nominentur, sed re ipsa sint? mox ipse declarat: *Omnis qui habet hanc spem in eo sanctificat se, sicut & ille sanctus est.* Neque hoc contentus assignat causam Incarnationis Christi eam esse, ut nos ex peccatoribus efficeret justos ac Filios Dei. *Scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret: & peccatum in eo non est.* *Omnis qui in eo manet non peccat.* Quæ diffundens Doctor Angelicus ita differit: *Unigenitus DEI Filius suæ divinitatis volens nos esse particeps, naturam nostrā assumpit, ut homines Deo faceret, factus est homo.* Nempe degeneraverat homo à primæva sua prærogativa similitudinis cum Deo, quam ut in eo reformaret DEI Filius, assumpit hominem, edocuitque qua ratione pristinam recipere gloriam, purgationem peccatorum faciens, emundans animas à delictis, & restituens quam homo per peccatum perdiderat justitiam, quæ hominem transformat in DEUM.

D. Thom. VII. Sed frustra ego hodie in effectus & elo gia pœnitentiæ diffundor, nisi & necessitatem ejus ostendero, & modum exercendæ. Dicite obsecro num malitis nominari & dici Filij DEI, aut potius filij diaboli? *Aut cum Christo, aut cum diabolo nos esse oportet, nec est locus medius,* inquit quidam è SS. Patribus. At Apostoli conclusio est: *Qui facit peccatum ex diabolo est: Et rursum: Omnis qui natus est ex DEO peccatum non facit.* Infer te nunc per legitimam consequentiam, si licet pec catori per pœnitentiam emundari, ex injusto fieri justum, licet ex filio diaboli, transformari in Filium

I. Joann. 3.

DEI.

DEI. O metamorphosim admirandum! O vim ineffabilem divinæ gratiæ, quæ confertur peccatori per veram pœnitentiam justificato! qui modo per peccatum effectus fuit filius diaboli, per pœnitentiam receptâ gratiâ efficitur Filius DEI! A sole propigni radios nemo ignorat, hos verò quid vetet appellare filios solis, qui licet terram contingent, adhærent tamen suæ origini, quod Seneca adaptans animo excelsô & sacro, plane Christianè philosophatur: *Quemadmodum radij solis contingunt quidem terram, sed ibi sunt unde mittuntur: sic animus magnus & sacer in hoc demissus, & proprius quidem divina noscens, converatur quidem nobiscum, sed hæret origini suæ.* Ita prorsus homo peccator justificatus per gratiam, adhæret soli justitiae ceu radius soli, ceu Filius DEI, Deo.

VIII. Vultis nunc intelligere, qua ratione agenda sit pœnitentia, ut per eam transeamus in adoptionem filiorum DEI? Audite magnum Leonem de causa instituti Quadragesimalis jejunij differentem: *Magnâ divine Institutionis salubritate provisum est, ut ad reparandam mentium puritatem, quadraginta nobis dierum exercitatio mederetur, in quibus aliorum temporum culpas & pia opera redimerent, & jejunia casta decoquerent.* Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis, quibus ad pœnitentiam invitamur, quibus reparare jubemur mentium puritatem, ut praeteritorum temporum culpas decoquamus, nosq; DEO similes magis magisque efficere studeamus, ut de se gloriatur Apostolus & monet Corinthios: *Nos verò omnes revelatâ facie gloriam Domini speculantes in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatem.* DEUM imitando filij DEI & Di jevadimus: *D E U S i p s e* (inquit S. Maximus) *S. Max.*

Sen Ep. 47.

S. Leo.
serm. 4. de
Quadrag.

2. Cor. 3.

D E U S

Dd 2

*hom. in Li-
tan.*

*S. Max.
hom. 1. de
jejun.*

*Procop. de
aedificat.
lib. 1.*

DEUS ipse misericors, jejunus & sanctus est : atque adeo qui vult proximus DEO esse , debet imitari hoc esse quod DEUS. Debet crescere in puritate, debet transformatus à peccatore in justum , à filio tenebrarum in filium lucis , porrò à claritate in claritatem ascendere, & instar Filij DEI clarificari. Ad hoc ipsum nos excitat Ecclesia initio hujus sacri temporis poenitentiae , cum Joële Propheta : Sanctificate jejunium. Quid est sanctificare jejunium , nisi voluntaria carnis maceratione, culpas eluere, vitia fugere, sectari bona opera. Quid est (quærerit alio loco S. Maximus) sanctificare jejunium, nisi jejunij causa sancta velle , justa facere, iniqua vitare ? Sc. Apprimè sanctificat ille jejunium , qui per omnia præceptis divina legis intentus, diabolica à corde suo respuit tentamenta.

I X. Hoc porrò in effectum deducere discamus à Magnis. De Justiniano Imperatore mentionit Procopius. Omnibus; inquit, illis diebus qui Paschalem solennitatem præcedunt , jejunio additus, duram quandam vitam egit , nedum Regi alienam ; sed neque privato civi aliquo modo acceptabilem. Per duos dies cibis abstinebat : summo mane identidem è lecto surgens Reipub. invigilavit, cuius negotia verbo & opere pertractans , matutinum & meridianum , & non minus tempus nocturnum expendit. Nam in seram noctem lectum petens, mox surrexit, quasi plumarum pertæsus. Cibi appetens, vinum, panem, & id genus alia cibaria abesse voluit : brassicam solum & agrestes herbas longo tempore sale & aceto maceratas edebat. In potu aqua erat sola: neque his ad saturitatem utebatur : sed petitum cibum paulisper degustatum mox dimisit , non eo sumpto qui natutæ erat satis. De Othonē

Othonie IV. Imperatore narrat Crantius, quod cum morbo laboraret, qui vitam illi abstulit¹, severissimam pœnitentiam egerit; coquinarijs suis præcipiens, ut collum suum calcaneis premerent, & vilissimam creaturam se reputarent. Addit ex Cantipratano Bzovius: quod omni die sacerdotibus Christi dorsum suum tradidit flagellandum: illiusque contritio tanta fuit, ut Hildesheimensis Episcopus (quo Confessario utebatur) testatus sit, vix se posse credere, ut Otho Imperator post tantam contritionem & pœnitentiam, vel ad horam Purgatorium sustineret. Nihilominus post mortem apparens Sanctimoniali suæ cognatæ suffragia petijt, ut decies mille Psalteria legerentur, & ad singulos Psalmos à Religiosis in plurimis cœnobis decem iustum disciplina fieret, & ad unumquemque versum salutatio Angelica & Oratio Dominica adderetur, & tempore disciplinæ Psalmus *de profundis*. Tanti stetit Othoni Imperatori, vel post actam pœnitentiam transformatio in Filium DEI, ut de claritate conscientiæ, in claritatem gloriæ transiens, & rursum apparens, ac ineffabili coruscans lumine Sanctimoniali diceret: *Gratias reddo tibi, tu pro me misericordissimo Domino gratias age, quia jam à pœnis ereptus ad gloriam transeo sempiternam.* Quid nos ex somnolentia nostra in agenda pœnitentia nobis polliceamur? Cum transfigurationem Domini contemplamur cum Petro quidem dicimus: *Domine bonum est nos hic esse:* at cum eodem Petro *nescimus quid dicamus*, quia per illa ad ista, per pœnitentiam ad remunerationem, per laborem ad requiem, per puritatem conscientiæ ad claritatem gloriæ pervenitur. Quadragesimale jejunium devotè transigamus, ut attingamus

Alb.
Crant sa-
xon.lib. 7.
e. 37.
Cantiprat.
lib. 2.c. 53.
Bzov. To.
13, Annal.
ad an. 1218

mus felix Pascha & cum Christo resurgamus in gloria. Jejunemus à cibo pariter & culpa, ut assimilemur filio Dei. *Simus* (us loquitur Gregorius Nazianzenus) *simus sicut Christus, quoniam ipse sicut nos: efficiamur Dij propter ipsum, quoniam ipse propter nos factus est homo.* Hæc quippe est *Metamorphosis Christiana.*

DISCURSUS XVIII.

Dominica III. Quadragesimæ

Exorcismus dæmonij muti.

THEMA.

Erat IESUS ejiciens dæmonium, & illud erat mutum. Luc. 11.

SYNOPSIS.

I. *Energumenus mutus simulacrum est peccatoris non confidentis peccata sua, cui si accedit surditas & cæcitas in periculosisimo versatur statu. Exorcandus proinde est ut dæmonē, qui est peccatum ejiciat.*

II. *Multo verò facilius est expellere per exorcismum dæmonem à corpore, quam peccatum ab anima peccatoris, propterea illud ad officium Mino-*

rum spectat, hoc solis sacerdotibus commissum est.

III. *Ipse Christus dæmones expellebat à corporibus solo verbo, ad ejicienda verò peccata e cordibus tota illi fortitudine opus est.*

IV. *Exorcistam agit Apostolus cum monet: ne regnet peccatum in mortali nostro corpore, quia in aliquibus transit, in alijs habitat, in alijs plane regnat,*